

ירושלים, 22 בינואר 2020

באמצעות דוא"ל

שלום רב,

הנדון: פנייתך לרשות התחרות מיום 15/01/2020

- הריני לאשר בתודה קבלת פנייתך בה ביקשת מהממונה על התחרות (להלן "הממונה") לקבוע כי יבואן "בלעדי" המחזיק בנתח שוק של 30% ומעלה הינו צג להסדר כובל ולהשיבך כדלקמן:
- מבדיקה ראשונית של פנייתך עולה כי היא אינה מבססת חשש לכאורה להפרת הוראות חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 ("החוק") שעל אכיפתו אמונה רשות התחרות ("הרשות").
 - ככלל, מערך ההגבלים העסקיים אינו אוסר מעיקרו הסדרי בלעדיות. הסדרי בלעדיות, בהיותם הסדרים אנכיים, עשויים לטמון בחובם יעילויות לצרכן, ועל מנת לקבוע כי הסדר מסויים עשוי לעלות כדי הסדר כובל אסור יש לבחון את נסיבותיו של אותו ההסדר על מנת לעמוד על השפעתו על התחרות.
 - תועלות אפשריות של הסדרי בלעדיות על התחרות והצרכן יכולות לבוא לידי ביטוי, למשל, על דרך של השפעה על תמריצי היבואנים להשקיע במיתוג המוצר או בשיווקו, בשירות לקוחות ועוד. כמו כן, לעתים הסדרי בלעדיות יכולים אף להבטיח את יבואו של מוצר מסויים שהצרכנים מעוניינים בו, אשר ללא הסדר הבלעדיות כדאיות יבואו הייתה פוחתת עד כדי היעדר כדאיות ביבואו עבור היבואנים – מצב כגון זה יכול לקרות לדוגמה כאשר המוצר אותו מבקשים לייבא מחויב ברגולציה או בתקינה מסוימים, או ברישיון מיוחד עבור היבואן.
 - לפיכך, לא ניתן לקבוע כמבוקש בפנייתכם כי הסדרי בלעדיות הם אסורים מעיקרם רק נוכח העובדה שנתח השוק של היבואן עולה על 30%. בהקשר זה ראו את פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 5823/14 שופרסל בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 10.8.2015).¹
 - זאת ועוד, מערך דיני התחרות מתיר את קיומם של הסדרי בלעדיות בהתקיים תנאים מסוימים. כך למשל, בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות) (הוראת שעה), תשע"ג-2013 נקבע כי הסדר שאינו מגביל את התחרות בחלק ניכר משוק המושפע מן ההסדר, או שאין בו פגיעה משמעותית בתחרות בשוק, יבוא בגדר פטור הסוג.

¹ פסקה עב לפסק דינו של המשנה לנשיאה דאז א' רובינשטיין.

6. לכן, על מנת שהסדר מסוג זה ייחשב להסדר כובל אסור על פי החוק, יש לבחון האם יש בהסדר זה כדי לפגוע בתחרות, בשים לב למאפייני השוק הרלוונטי, השחקנים הפועלים בו ונסיבות פרטניות נוספות.
7. כך למשל, יש לבחון את פערי הכוחות בין היצרן והיבואן, את התועלות ביבוא בלעדי בראי המוצר המיובא, לבחון האם מדובר בהחלטה עצמאית של היצרן לפעול דרך מפיץ יחיד מטעמיו-שלו כעניין של מדיניות כלל-עולמית, לבחון את תמריצי הכניסה לשוק יבוא המוצר על-ידי יבואנים אחרים, ועוד.
8. כמו כן, לא מיותר לציין כי היותו של יבואן **יחיד** אין בה לכשעצמה כדי להעיד בהכרח על קיומו של הסדר בלעדיות, וכי יתכנו לכך טעמים אחרים הקשורים במאפייני השוק ובשחקניו, כאמור לעיל.
9. פנייתך לא פירטה תשתית ראייתית קונקרטית שיש בה כדי להעיד על קיומו הלא-אמיתי של הסדר בלעדיות.
10. נוכח האמור לעיל, הטיפול בפנייתך הסתיים.

אנו עומדות לרשותך למענה על כל שאלה או למתן כל הבהרה.

בכבוד רב,

אור אלקיים, עו"ד
המחלקה המשפטית
רשות התחרות